

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра культурології та хореографічного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № __ від _____ 2018 р.

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА: МОДЕРНИЙ ДИСКУРС

підготовки магістра

галузі знань 03 Гуманітарні науки

спеціальності 034 Культурологія

освітньої програми Культурологія

Програма навчальної дисципліни «УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА: МОДЕРНИЙ ДИСКУРС» підготовки магістра галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 034 Культурологія, за освітньої програмою Культурологія.

Розробники: Столярчук Н.М., доцент кафедри культурології та хореографічного мистецтва, кандидат філософських наук ;

Пригода Т. М., доцент кафедри культурології та хореографічного мистецтва, кандидат філософських наук

Рецензент: Шостак В. М., доцент кафедри культурології та хореографічного мистецтва, кандидат історичних наук

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри культурології та хореографічного мистецтва

протокол № ____ від _____ 2018р.

Завідувач кафедри: Головей В. Ю.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету культури і мистецтв

протокол № ____ від _____ 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету культури і мистецтв

Каленюк О. М.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 034 Культурологія ОП Культурологія магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 6
		Семестр 11
		Лекції 22 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Лабораторні ____ год.
		Індивідуальні ____ год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Самостійна робота 98 год.	
	Консультації 10 год.	
	Форма контролю: екзамен	

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 034 Культурологія ОП Культурологія магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 7
		Семестри 13
		Лекції 14год.
		Практичні (семінарські) 10 год.
		Самостійна робота 108 год.
		Консультації 18 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Форма контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета навчальної дисципліни – презентувати концептуальні ідеї новітнього бачення української культури у контексті європейської традиції. *Завдання* полягають у наступному: з'ясувати модерні характеристики української культури; окреслити альтернативні практики вітчизняного культурологічного дискурсу; визначити атрибутивні ознаки сучасного культурного процесу в Україні.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

здатність оволодівати основними поняттями та категоріями сучасної культур-рефлексії для ведення конструктивної, толерантної професійної діяльності;

здатність до усвідомлення взаємозв'язку культурних текстів та контекстів (естетичних, політичних, комунікативних тощо) в українському соціокультурному просторі;

здатність до пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації щодо актуальних концептів вітчизняної культурологічної думки;

здатність до критичного відбору методів виявлення та аналізу культурних проблем української сучасності;

здатність розрізняти альтернативні підходи до історії культури України, українськості в історичному та модерному контекстах;

здатність визначати принципові ознаки модерністської парадигми культури;

здатність орієнтуватися в основних тенденціях сучасного культурного процесу та його теоретичного осмислення;

здатність аналізувати українську культуру у контексті європейської модерністської традиції та новітньої методологічної ситуації;

здатність виявляти характер культурних потреб українського суспільства або його окремих груп, визначати способи їх задоволення та шляхи забезпечення культурних прав і свобод людини;

здатність усвідомлювати соціальну місію культуролога, а також можливостей та особливостей практичного використання культурологічного знання.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Українська культура: дискурси народництва і модернізму в історії

Тема 1. Дискурси народництва і модернізму: особливості становлення в українській культурі

Традиції теоретичного осмислення української культури та української історії. Парадокс: українська європейськість XVIII століття і провінційне хutorянство XIX. Необхідність новітнього погляду на історію і сучасність. “Радянська” версія України: специфіка політичного, соціального, культурного чинників. Посттоталітарний та пострадянський синдроми.

Народницький дискурс культури і суспільства. Література як ідеологія. Теорія і метафора “відродження”, “воскресіння” українства. Відображення позиції селянства. Традиціоналізм. Популізм. Ідеалізація “народу”, “жінки”, “громади”. Романтизація минулого. Пафос. Месіанізм. Імперативність. Безконфліктність. Позитивізм. Моралізаторство. Кирило-Мефодіївське товариство. Стара Громада. Постать Івана Франка.

Модерністський дискурс української культури: проблема становлення Перекладацтво. Заборона української мови. Орієнтація на Європу. Естетизм. Ідея самодостатності мистецтва. Складність тематики. Космополітизм. Європеїзм. Інтелектуалізм. Демократизм. Модернізм як фемінізм. Леся Українка. Ольга Кобилянська.

Незрілість, несамостійність, обмеженість українського модернізму. Діаспорний модерністський рух.

Тема 2. Націологія: основні ідеї. Пошук національної ідеї

Основні елементи нації: дискусія. Лев Гумільов і його концепція генези і становлення етносів. Феномен пасіонарності етносу.

Самоназва (етнонім).

Територія: географічні підвалини нації. “Органічний” патріотизм. Боротьба за територію – один з провідних моментів людської історії.

Мова. Нація як мовна спільнота. Феномен двомовності. Суржик. Проблема перекладу.
Культура. Національна культура – ознака зрілості нації. Культурний розвиток. Присутність великих постатей. Проблема месіанізму. Культура масова та елітарна: націоналогічний вимір. Національний геній як консолідуючий чинник нації.

Релігія. Релігія як національний критерій. Аналогія між релігійним та національним почуттям.

Проблема *національної свідомості*. Нація як емоційна спільнота, як “спільнота долі та вдачі” (Бауер).

Сучасна Україна і пошук “*національної ідеї*”.

Тема 3. Літературний процес: історія і сучасність. Альтернативне літературознавство

Специфіка становлення і розвитку української літератури в ХХ столітті. Котляревський. Гоголь. Шевченко: міфотворець українських архетипів. Шевченкознавство як ідеологія і як філософія. Громада. Кирило-Мефодіївське товариство.

Література як ідеологія. Спадкоємність літератури ХІХ і ХХ століття. Література і політика. Класовість і партійність літератури. Публіцистика. Відсутність глибинних літературо-, мистецтвознавчих концепцій. Слабкість літературної критики. Брак естетичних і філософських ідей.

Етнографізм тематики літератури. Провінціальність. Народний театр. Специфічний образ українця (хохла, малоросіянина, холопа, християнина, селянина т. п.). *Народництво і модернізм в літературі*.

Література в діаспорі: компенсаційні функції. Література в Радянській Україні в умовах тоталітаризму. “Відлига”. Дисидентство. Самвидав. Націоналізм в літературі.

Альтернатива в літературі і літературознавстві. Бу-Ба-Бу. “Червоне колесо”. С.Павличко. Т.Гундорова. О.Забужко. В.Агеєва. Психоаналітичні штудії.

Культу писемників і їх сучасне прочитання.

“*Нове покоління*”. 20-річчя в літературі: особливості світосприйняття.

Тема 4. Європеїзм та антиєвропеїзм в українській історії

Схід і Захід: проблема взаємин, протистояння, альтернативи в українській культурі. Європа та Росія як визначальні чинники зовнішньополітичної, свідомісної, ментальної, культурної орієнтації в українській культурі.

Протистояння тем *держави* у російсько-візантійській традиції та *людини* у західноєвропейській думці і їхні трансформації в українській реальності (О.Пахльовська, “Україна: шлях до Європи...через Константинополь”).

Активний ідейний *європеїзм М.Хвильового*: Європа як певний тип культурного фактора в історичному процесі, певний революційний метод. Класицистський європеїзм М.Зерова.

Антиєвропеїзм: ретро- і перспектива, причини, наслідки.

Проблема “малоросійщини” і “хохловщини”. Шляхи модернізації української нації. Феномен пасіонарності (Л.Гумільов).

Ідеологічна безальтернативність статусу України як “молодшого брата” Росії у радянський період. Категорична прозахідність культурної свідомості діаспори.

Схід і Захід в ...Україні: проблема цілісності нації.

Тема 5. Пасіонарна ситуація в Україні. Помаранчева революція

Феномен *пасіонарності* (Л. Гумільов). Пасіонарна і непасіонарні етноси в історії. Пасіонарність як ситуація піднесення і реалізації нації у світі. Пасіонарні спалахи.

Українська нація: *дискусійна пасіонарність* в історії. Відсутність політичної незалежності, національної ідеї, харизматичних національних лідерів. Географічні підстави української нереалізованості. Історія нездійснених шансів, викликів українства.

Помаранчева революція як вибух пасіонарності. Феноменальна революційна ситуація в Україні. Самоорганізація народних мас. Віче. Органічна цілісність і єдність Майдану.

Громадянське суспільство: вияв повноцінної, самодостатньої, зрілої нації. Цінність особистості.

Змістовий модуль 2. Вітчизняна культурологія: сучасність

Тема 6. Альтернативи прочитання української історії та української культури

Потенційна альтернативність історії. Альтернативи майбутнього, минулого і сучасного: новий підхід до світу. Нова методологія історіософії. Історія як актуальний чинник сучасності.

Суперечливість української історії. Точки багатоваріантності в історії (різні можливості розвитку ходу подій). Роль особистості в історії.

Стереотипи історичних коментарів і тлумачень. Ідеологічні обмеження радянської історичної науки. Стан історії України у СРСР. Народницькі тенденції у вітчизняній історіографії: XIX-XX століття. Провінціалізм. Лжеромантизм. Пафос. Вторинність українства. Малоросія. Несамостійність концепцій, їх зв'язок з історичними теоріями "старшого брата". Відсутність аргументованих історично обґрунтованих методів історичних досліджень.

Пошук нових методологічних засад для прочитання історичних подій. Модернізм. Психоаналіз. Структуралізм. Шизоаналіз. Біографічний метод. Метод історико-культурної реконструкції. С.Павличко: біографія А.Кримського. В.Агеєва про Леся Українку.

Тема 7. Шевченкознавство: основні питання (2 год.)

Шевченкознавство: особливе місце у вітчизняному літературознавстві. *Ідеологізує шевченкознавство*. Шевченко-предмет. Шевченко-функція. Культ Шевченка як житійного героя. Авторський міф як модель чуда.

Україна – Росія у шевченківському світогляді: "міфологема двох сіл" (О.Забужко). Естетика демонічного. Братство і упиризм як дві форми кровного зв'язку. Соціально-революційний смисл Шевченкового міфа: від Малоросії до України.

Етика "Кобзаря". Онтологічна природа зла.

Україна як міфологічний концепт. Проклін нереалізованості. Метафізичний гріх України: зневоленість. Архетип могили. Козаки як "заложні мерці". Шлях святості. Визвольна місія Слова. Шевченків міф сьогодні.

Тема 8. Гендерна тематика у вітчизняній культурології

Феномен *гендеру* в сучасній культурології. Гендер як соціокультурне явище. Гендер як модна тема. Гендерні спекуляції. Гендер у споживацькому суспільстві та масовій культурі. Гендер і *симуляція*. Гендер і реклама. Гендер і політика. Феномен *спокуси* в сучасній культурі.

Фемінність і *маскулінність*. Проблеми гендеру і *фемінізм*. Сучасна філософія і феміністичні ідеї. Історія феміністичного руху в Україні. Модернізм як фемінізм. Леся Українка. Ольга Кобилянська.

Жіночі та чоловічі образи в сучасній українській літературі. Процеси фемінізації та маскулінізації в сучасному соціумі. Образ жінки-Барбі, жінки-матері, жінки-бізнес-вумен,

жінки-«жінки-з-веслом». Проблема рівноправ'я: політичного, культурного, соціального, ментального, фізичного.

Мас-медіа і гендерні проблеми.

Тема 9. Новітні ідеї у вітчизняному філософському дискурсі

Вітчизняна філософська думка і новітні тенденції у сучасній західній філософії: проблема співвідношення, взаємозапозичення, трансформації. Старі “радянські” міхи нової філософської практики. Нове прочитання “старих” проблем. Проблема перекладу.

Класичні, неklasичні та постнеklasичні підходи у методології. Етичний вимір культури (В.Малахов). Метаестетика (В.Личковах). Некласична традиція і класична наука у філософуванні В.Загороднюка.

Філософія як поетика буття, феноменологія часу, філософія краси, метафізика твердого тексту, третій образ в аут-модерні О.Босенка.

Філософія самотності, філософія мистецтва Н.Хамітова: подолання розірваності культури й життя, мистецтво як вирішення суперечностей життя.

“Український постмодерн”: народний, автентичний, вторинний.

Пошук автентичності: спроба відродження.

Тема 10. Сучасне мистецтво: основні тенденції

Сучасне мистецтво: особливості визначення та репрезентації. Взаємозапозичення західних та українських мистецьких практик: історія і сучасність. Проблема первинності і вторинності естетичних цінностей. «Столиця» і «провінція» в українському мистецькому просторі.

Сучасне українське кіно: естетика і прагматика. «Мамай» Санініна. Традиція поетичного кіно і сучасні вимоги часу. Творчість Шапіто. Мейнстрім в українському кінематографі. Документальне кіно. Фестиваль «Молодість».

Галереино-виставкова діяльність. Постмодерні тенденції в мистецтві. Участь України у Венеціанських біенале. Мистецтво А.Сидоренко.

Музична культура. М.Скорик. Масова культура: цінності споживацького суспільства. Естрада: становлення українського шоу-бізнесу.

Фольклор: сучасне прочитання. Пошук самоідентифікації. Етно-музика. Етно-джаз. Етно-рок. Творчість Мар'яни Садовської. «Древо». «Божичі».

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Семін.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Українська культура: дискурс народництва і модернізму в історії					
Тема 1. Дискурси народництва і модернізму: особливості становлення в українській культурі.	15	2	2	10	1
Тема 2. Націологія: основні ідеї. Пошук національної ідеї.	15	2	2	10	1
Тема 3. Літературний процес: історія і сучасність. Альтернативне літературознавство.	17	4	2	10	1
Тема 4. Європеїзм та антиєвропеїзм в українській історії.	15	2	2	10	1

Тема 5. Пасіонарна ситуація в Україні. Помаранчева революція.	15	2	2	10	1
Разом за модулем 1	77	12	10	50	5
Змістовий модуль 2. Вітчизняна культурологія: сучасний стан					
Тема 6. Альтернативи прочитання української історії та української культури.	15	2	2	10	1
Тема 7. Шевченкознавство: основні питання.	15	2	2	10	1
Тема 8. Гендерна тематика в українській культурі та українській культурології.	15	2	2	10	1
Тема 9. Новітні ідеї у вітчизняному філософському дискурсі.	15	2	2	10	1
Тема 10. Сучасне мистецтво: основні тенденції.	13	2	2	8	1
Разом за модулем 2	73	10	10	48	5
Всього годин:	150	22	20	98	10

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Семін.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Українська культура: дискурс народництва і модернізму в історії					
Тема 1. Дискурси народництва і модернізму: особливості становлення в українській культурі.	14	2		2	10
Тема 2. Націологія: основні ідеї. Пошук національної ідеї.	14		2	2	10
Тема 3. Літературний процес: історія і сучасність. Альтернативне літературознавство.	16	2	2	2	10
Тема 4. Європеїзм та антиєвропеїзм в українській історії.	16	2	2	2	10
Тема 5. Пасіонарна ситуація в Україні. Помаранчева революція.	14	2		2	10
Разом за модулем 1	74	8	6	10	50
Змістовий модуль 2. Вітчизняна культурологія: сучасний стан					
Тема 6. Альтернативи прочитання української історії та української культури.	14	2		2	10
Тема 7. Шевченкознавство: основні питання.	14	2		2	10
Тема 8. Гендерна тематика в українській культурі та українській культурології.	14	2		2	10
Тема 9. Новітні ідеї у вітчизняному філософському дискурсі.	12		2		10

Тема 10. Сучасне мистецтво: основні тенденції.	22		2	2	18
Разом за модулем 2	76	6	4	8	58
Всього годин:	150	14	10	18	108

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Для самостійного опрацювання студентам пропонується наступний перелік питань.

Модернізм як естетизм.

Причини слабкості модерністських ідей в Україні.

Концепції нації: основні ідеї.

Проблема національної самоідентифікації: ХХ століття.

“Східна” і “західна” ментальності в Україні: минуле і сучасність.

Проблема євроінтеграції України: культурний аспект.

Глобалізм та антиглобалістські цінності й Україна.

Європоцентризм як культурна ідеологія.

Харизма як вияв пасіонарності.

Імідж, лжехаризма, псевдоцінність: психотехнології, маніпуляції свідомістю, імморалізм.

Громадянське суспільство: основні ознаки.

Шевченко у радянському літературознавстві.

Символічні образи шевченківського дискурсу.

Проблема спокути Україною та українцями національних гріхів.

Шевченко і сучасність.

Шевченко як бренд.

“Гендер” – “модна” тема.

Фемінізм в Україні.

Гендер і маніпуляції.

Символ жінки в Україні: народницький і модерністський дискурси.

Образ сучасної українки та сучасного українця.

“Народний” постмодерн: проблема вторинності.

Часопис “Ї”: філософія, спосіб життя, світогляд, література.

Традиціоналізм української філософської реальності.

“Радянська” філософська традиція: чи є це філософія.

Українське кіно: проблема присутності в сучасній культурі.

Масова культура і проблема становлення нації.

Сучасне документальне кіно.

Фестивальна культура в Україні.

Архітектурний «бум» і проблема естетичних цінностей.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль										Модульний контроль		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2					Мкр 1	Мкр 2	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
20					20					30	30	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			
40										60		

Критерії оцінювання

- вміння аналізувати історико-культурний матеріал у традиційному та не-класичному контекстах;
- культура ведення дискусії;
- аргументована власна позиція;
- вміння поєднувати теоретичні ідеї та реальні феномени культури;
- проводити порівняльні характеристики культурних тенденцій в Україні, Європі;
- творче (по можливості, новаторське) осмислення української культури;
- екзистенційне сприйняття тематики і проблематики курсу.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрухович Ю. Пісні для мертвого півня. – Івано-Франківськ, 2004.
2. Андрухович Ю. Екзотичні птахи і рослини. – Івано-Франківськ, 2002.
3. Андрухович Ю. Дванадцять обручів. – К., 2004
4. Босенко А. О другом: симуляція пространств культури. – К., 1996.
5. Босенко А. Реквием по нерожденной красоте. – К., 1992.
6. Бочковський О. Вступ до націології// Генеза. – 1995. - № 1. – С.112-127.
7. Быстрицкий Е.К. Феномен личности: мировоззрение, культура, бытие. – К., 1991.
8. Бытие человека в культуре (опыт онтологического подхода). – К., 1992.
9. Вишенський С. Метастази. – К., 2003.
10. Возняк В. Контрапункт душі і духу: Досвід тонального розпізнання // Філософська і соціологічна думка. – 1993.- № 7-8. – С. 53-74.
11. Возняк В.С. Метафизика рассудка и разума. Опыт несистематической самокритики. - К., 1994.
12. Гендер і культура. Збірник статей. – К., 2001.
13. Гендерна перспектива. – К., 2004
14. Грабовська І. Пошуки “Золотої стежки” по-українському? // Сучасність. – 1999. - № 9. – С. 80-88.
15. Грабовський В. Імперія: погляд збоку // Сучасність. – 1999. - № 3. – С.110-121.
16. Грабовський Г. Поет як міфотворець: Семантика символів у творчості Тараса Шевченка. – К., 1998.
17. Гундорова Т. Атомний дискурс і Чорнобильська бібліотека, або як зустрілися Пашковський з Бодрійяром// Кур’єр Кривбасу. - 2004. - № 174. – С.149-168.
18. Енциклопедія постмодернізму. За ред. Ч.Вінквіста та В.Тейлора. – К., 2003.
19. Жінка як текст: Емма Андіївська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: фрагменти творчості і контексти. – К., 2002.
20. Забужко О. Польові дослідження з українського сексу. – К., 2002.
21. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: Франківський період. – К., 1993.
22. Забужко О. Хроніки від Фортінбраса: Вибрана есеїстика 90-х. – К., 2001.
23. Забужко О. Шевченків міф України: Спроба філософського осмислення. – К., 2001.
24. Загороднюк В. Класична раціональність і постнекласична наука // Генеза. – 1995.- № 1. – С. 14-28.
25. Зборовська Н., Ільницька М. На карнавалі мертвих поцілунків. Феміністичні роздуми. – Львів, 1999.
26. Ільницький М.М. Західно-українська і емігрантська поезія 20-30-х років. – К., 1992.
27. Ірванець О. Роман про Рівне-Ровно. – К., 2001.
28. Історія української еміграції / За ред. Б.Д.Лановика. – К., 1997.
29. Кіхно О. Доля української культури в європейському і світовому контексті // Генеза. – 1995. - № 1. – С. 66-72.
30. Козловски П. Философские эпопеи, Об универсальных синтезах метафизики, поэзии и мифологии в гегельянстве, гностицизме и романтизме // Вопросы философии. – 2000. - № 4. – С. 37-52.
31. Левчук Л.Т. Західноєвропейська естетика ХХ століття. – К., 1997.
32. Личковах В.А. Авангард – постмодернізм – універсалізм: зміна парадигм некласичної естетики // Філософська і соціологічна служба. – 1996. - № 7-8. – С. 142-165.
33. Личковах В.А. Леверкюнівська душа авангарду // Філософська і соціологічна думка. – 1992. - № 9. – С. 37-52.
34. Личковах В.А. Світовідношення як переживання // Філософська і соціологічна думка. – 1996. - № 7. – С.121-136.
35. Людина в есенційних та екзистенційних вимірах. – К., 2004
36. Лях В. Трансцендентний вимір людського буття // Генеза. – 1996. - № 1. – С. 14-23.

37. Малахов В.А. Етика. – К., 2001.
38. Малахов В.А. Искусство и человеческое мироотношение. – К., 1988.
39. Мамардашвили М.К. Классический и неклассический идеалы рациональности – Тбилиси, 1984.
40. Матвієнко С. Дискурс формалізму: український контекст. – Л., 2004.
41. Модернізм: Аналіз і критика основних напрямлений. – М., 1970.
42. Моклиця М.В. Модернізм в творчості письменників ХХ століття. – Луцьк, 1999.
43. Неборак В. Введення у Бу-Ба-Бу. – К., 2003.
44. Оксана Забужко: [Кілька записаних монологів]/ Т.Прохасько. – Івано-Франківськ, 2003.
45. Ортега-і-Гасет Х. Вибрані твори. – К., 1994.
46. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К., 1999.
47. Павличко С. Зарубіжна література: Дослідження та критичні статті. – К., 2001.
48. Павличко С. Націоналізм, сексуальність, орієнталізм: Складний світ Агатангела Кримського. – К., 2000.
49. Павличко С. Теорія літератури. – К., 2002.
50. Павличко С. Фемінізм. – К., 2002.
51. Панченко В.І. Мистецтво в контексті культури. – К., 1998.
52. Пахльовська О. Біном «Україна – діаспора» сьогодні: криза і перспектива. – К., 2002.
53. Пахльовська О. Україна: шлях до Європи...через Константинополь // Сучасність. – 1994. - № 1, 2.
54. Поети “Нью-Йоркської групи”. Антологія. – Харків, 2003.
55. Попович М. Нарис історії культури України. – К., 1999.
56. Попович М.В. Рациональність і виміри людського буття. – К., 1997.
57. Прохасько Т. Непрості. – Івано-Франківськ, 2002.
58. Процюк С. Лицарі стилосу та кав'ярень: Есеї про дев'ятидесятників. – К., 1996.
59. Реконструкція світоглядних парадигм (Нові тенденції в західній філософії) / Лях В.В., Соболев О.М., Любимий Я.В. та ін. – К., 1995.
60. Соболев О.М. Постмодерн і майбутнє філософії. – К., 1997.
61. Соловей Е.С. Українська філософська лірика. – К., 1999.
62. Сучасне природознавство: когнітивний, світоглядний, культурно-історичний виміри. – К., 1995.
63. Табачковський В.Г. Феномен відчуження крізь призму перевтілених форм людського світовідношення // Відчуження: минувшість і сьогодення. – К., 1995. – С. 5-98.
64. Філософія. Світ людини. Курс лекцій. – К., 1999
65. Філософсько-антропологічні студії. 2000. – К., 2000
66. Філософсько-антропологічні читання' 96. – К., 1997
67. Хамитов Н. Освобождение от обыденности. – К., 1995.
68. Хамитов Н. Философия одиночества. – К., 1995.
69. Шлемкевич М. Загублена українська людина. – К., 1995.
70. Щербатюк А. Вітер осяянь. Підстави нової чуттєвості. – Львів, 2001.
71. www.dai.kiev.ua

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Народницький дискурс в українській культурі: історія становлення
2. Глобалізм та антиглобалістські цінності й Україна.
3. Некласичні тенденції у вітчизняній філософії.
4. Дискурс модернізму: проблема визначення.
5. Європоцентризм як культурна ідеологія.

6. Культура як спосіб буття (онтологічний поворот у філософії).
7. Українська діаспора і новітні тенденції в культурі.
8. Майдан як віче нації.
9. Народний” постмодерн: проблема вторинності.
10. Сучасний вимір проблеми співвідношення народництва та модернізму в українській культурі.
11. Пасіонарні етноси і пасіонарні особистості.
12. Часопис “Ї”: філософія, спосіб життя, світогляд, література.
13. Творчість Лесі Українки і модернізм.
14. Харизма як вияв пасіонарності.
15. Традиціоналізм української філософської реальності.
16. Фемінізм Ольги Кобилянської.
17. Імідж, лжехаризма, псевдоцінність: психотехнології, маніпуляції свідомістю, імморалізм.
18. “Радянська” філософська традиція: чи є це філософія.
19. Іван Франко як редактор “Наукового вісника”.
20. Громадянське суспільство: основні ознаки.
21. Архітектурний «бум» і проблема естетичних цінностей.
22. Модернізм як естетизм.
23. Основні напрямки становлення шевченкознавства.
24. Українське кіно: проблема присутності в сучасній культурі
25. Причини слабкості модерністських ідей в Україні.
26. 2. Тарас Шевченко як міфотворець.
27. 3. Цінності Майдану.
28. Естетика українського авангарду в контексті європейської культури модернізму.
29. Шевченко й Україна.
30. Етнонаціональні особливості українців.
31. "Мислення очима": система художніх універсалій кубофутуризму О.Богомазова. Екстерівський варіант кубофутуризму.
32. Етика “Кобзаря”.
33. Фестивальна культура в Україні.
34. "Новий реалізм" Казимира Малевича: еволюція художньої концепції.
35. Шевченко у радянському літературознавстві.
36. Сучасне документальне кіно.
37. Художньо-естетичні новації Олександра Архипенка у контексті пластичної культури авангарду.
38. Символічні образи шевченківського дискурсу.
39. Психологія Майдану як цілісного організму.
40. "Неовізантизм" Михайла Бойчука: історико-культурні та художньо-естетичні засади.
41. Шевченко і сучасність.
42. Пасіонарність: культурний аспект.
43. Етноментальність українців: особливості національного характеру.
44. Символ жінки в Україні: народницький і модерністський дискурси.
45. Масова культура і проблема становлення нації.
46. Проблема євроінтеграції України: культурний аспект.

47. Образ сучасної українки та сучасного українця.
48. Націологія О.Бочковського.
49. Концепції нації: основні ідеї.
50. Проблема національної самоідентифікації: ХХ століття.